

JANNE NOORMAN -SARJA

SEPPÖ MUSTALUOTO SILPPURI

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

Kirjailija kiittää Otavan Kirjasäätiötä saamastaan tuesta.

S. 259 Pate Mustajärvi: *Jukeboksen luona*, säv. Olli Lindholm ja san. Pauli Hanhineniemi.

Copyright © Seppo Mustaluoto ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Kustannusosakeyhtiö Otava
Uudenmaankatu 10, 00120 Helsinki
tuoteturvallisuus@otava.fi

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-54606-1

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

1

Raahasimme Laitisen kanssa parisängyn päiväpeittoon käärittyä ruumista olohuoneesta eteiseen. Tuore vainaja oli kovin velto ja raskas, ja näin Laitisen kasvojen muuttuvan kasvomaskin takana huolestuttavan purppuranpunaisiksi. Laskin ruumiin pääpuolen lattialle.

”Laitinen, pidetään tauko. Ei tässä mikään kiire ole.”

Laitinen pudotti ruumiin jalkopään lattialle ja ähkäisi.

”Tupakan mittainen tauko. Tai eihän nykyisin armeijassa saa sellaista sanaa. Sotimisen jaloa taitoa opiskelemaan tulleet äidin pikku talttahampaat saisivat huonoja vaikutteita, saatana.”

”Jospa ei nyt polteta. Jätetään mahdollisimman vähän jälkiä.”

”Joo joo, älä poika opeta isääsi naimaan. Ei jätetä DNA:ta. Siksihän meillä on nämä helvetin maskit ja kortonkihanskat. Jos näistä on mitään hyötyä.” Laitinen tarkasteli kumi-hanskojaan. ”Minähän tulin tänne ilman hanskoja, ja todennäköisesti jostakin saattaa löytyä minun sormenjälkeni.”

Laitinen keräsi hetken happea ja jatkoi:

”Armeijasta tuli mieleen yksi ajatelma, jonka lausui eräs vanhan koulun toimiupseeri.”

”No kerro.”

”Nykyisin varusmiehillä on laktoosi-intoleranssia ja masennusta. Ennen vanhaan varusmiehiä vain pierretti ja vitutti.”

Minua alkoi jostain syystä naurattaa kovasti. Ehkä tilanteen jännitys ja Laitisen kertoman ajatelman syvällisyys veivät minut hysterian partaalle.

”Nyt Laitinen hiljaa”, onnistuin sanomaan. Kokosin itseni ja mietin ongelmaamme.

”Kuinka tämä löysä paketti saadaan autoon? Olemme kuitenkin Helsingissä, ja aina löytyy joku yöllinen kulkija, joka näkee meidän puuhamme. Ja tuo hissikin on niin pieni koppi, että emme mitenkään saa tätä ruhoa mahtumaan siihen. Tämä on sen verran rento kaveri, että ei varmasti pystyasennossa.”

Laitinen nyökkäsi myöntymyksen merkiksi ja kirotta pöytästä. Hän selvästi mietti asiaa.

”No joo, turhaan me aloimme nyt tätä siirtelemään. Taisi olla lievä paniikkireaktio. Ei me tätä voida näin kuljetella mihinkään.”

Laitinen tasasi taas hengitystään hetken ennen kuin jatkoi:

”Kyllähän Andrei-poika meille sopan järjesti kuolemalla näin yllättäen. Tai eihän se Andrein vika ollut. Joku vain sattui radikaalisti lyhentämään hänen elinajanodotettaan yksimillisellä.”

Laitisella oli ollut myöhäinen tapaaminen Valko-Venäjän suurlähetystön kaupallisen attasean eli tiedustelu-upseerin kanssa Supon käyttämässä huoneistossa Hietalahdenrannassa. Kun Laitinen oli sovittuun aikaan iltakymmeneltä tullut huoneiston ovelle, se oli ollut raollaan ja tiedustelu-upseeri Andrei Sokolov oli istunut sohvalla melkein koko pää pois ammuttuna; päästä oli jäljellä vain alaleuka, ja puolet vasemmasta korvanlehdestä roikkui ihosuikaleen varassa. Koska Laitinen tiesi minun olevan Suomessa ja asuvan tämän kämpän läheisyydessä, hän oli soittanut minut apuun.

”Tai liekö tuo ollut ihan tavallinen ysimillinen”, Laitinen sanoi. ”Vaikuttaa siltä, että rappukäytävässä kukaan ei ole kuullut mitään, koska kukaan ei ole kurkkimassa ovenraosta. Voisi olla jokin vaimennettu vehje.”

Nyökkäsin.

”Mahdollisesti tehokkaampi työkalu kuin ysimillinen, jäljestä päätellen. Löytyikö muuten hylsyä? Ja luoti on ollut jokin hajoava. Pää on sen verran pahasti hajonnut, että taitaa olla kyseessä jokin erikoisempi luoti, joka on räjäyttänyt pään ja hajonnut pölyksi ja murusiksi.”

Laitinen jatkoi ajatustani:

”Ja minulla on tietenkin ase mukana. Parempi kaikessa hiljaisuudessa hävittää tämä raato, ettei syyttävä sormi kohta osoita minua.”

Naurahdin.

”Mistäs minä tiedän, oletko juuri sinä kylmentänyt tämän Andrein? Sinusta ei oikein aina tiedä.”

”Heh heh”, Laitinen nauroi kuivaa tekonauria.

Laitinen tiesi hyvin, että jos tämä juttu etenisi normi-protokollan mukaisesti, ensimmäiseksi lähdetäisiin tietenkin tutkimaan Laitisen osuutta tapahtumaan. Kaiken lisäksi vainaja oli hylkiömaan tiedustelu-upseeri, jolla oli läheiset siteet venäläisten kanssa. Eikä Laitinen ollut kertonut mitään siitä, millaisia asioita tapaamisessa olisi käsitelty.

Toki Laitinen oli ilmoittanut tapahtuneesta omalle esimiehelleen, monessa liemessä keitetylle, kohta eläköityvälle ylitarkastaja Niittymäelle. Niittymäki oli kuulemma kuunnellut hiljaisena Laitisen lyhyen kertomuksen ja muutaman sekunnin pohdinnan jälkeen antanut selkeät toimintaohjeet:

”Hävitä kroppa. Hävitä jäljet. Minä huolehdin, että sinne ei tule kukaan pariin vuorokauteen. Pidä turpa kiinni. Jos kärähdätte, minä en tiedä asiasta yhtään mitään.”

Laitinen tarkasteli seinää sohvan takana.

”Tässä on sellaiset roiskeet, että ei taida ihan Tolulla lähteä. Saatana.”

Laitinen hieraisi leukaansa. Hänellä oli selvästi jokin ajatus.

”Laitetaan Andrei parvekkeelle ja taivutellaan hänet suurin piirtein pystysuoraan asentoon. Nyt on sen verran rap-sakka pakkana, että kalmo jäykistyy nopeasti ja sitä on helpompi käsitellä, viedään vaikka hissillä alas ja autolle. Kun Andrei on kohta saatu jäähtymään, ajan kotiin Keravalle ja haen maalipurkin, joka jäi yli viime kesän remontista. Onneksi näin silmämääräisesti tuossa seinässä on melko sama sävy kuin meikäläisen makuuhuoneen seinässä.”

Pikaisesti ajateltuna Laitisen suunnitelma oli toimiva. En keksinyt parempaakaan, joten tällä mentäisiin.

”Tehdään näin. Ota jaloista kiinni. Viedään poika jähylle.”

Huoneisto oli neljännessä kerroksessa. Parveke oli reilun mittainen, ja raamikas tiedustelu-upseerivainaa mahduttui pötköttämään suorana. Onneksi parvekkeiden välissä oli betoniseinä, joten sieltä ei kukaan päässyt ihan helposti kurkkimaan, mitä puuhailimme.

Ruumis oli vielä varsin notkeassa kunnossa. Laitoimme muovikassin pään jäänteiden päälle ja kiristimme kassin kaulan ympärille. Otimme myös päiväpeiton pois, jotta jäätyminen tapahtuisi mahdollisimman sutjakkaasti. Saimme kropan suoristumaan puolittaisesta istuma-asennosta, kun käänsimme kalmon mahalleen ja Laitinen seiso hetken vainajan ristiselän päällä ja hypähteli kevyesti.

”Väännetäänkö vielä Andrein käsi kunnianteko-asentoon?” Laitinen kuiskasi. ”Mutta saako tyhjään päähän tehdä kunniaa? Tai jos päätä ei ole ollenkaan?”

”Ole hiljaa. Mennään sisään.”

2

Laitinen lähti hakemaan maalia kotoaan Keravalta, ja minä jäin huoneistoon. Oliko se hyvä idea vai ei, ehkä olisi ollut järkevämpää mennä kotiin odottamaan. Mutta olin jalkaisin liikkeellä ja parinkymmenen asteen pakkasen ja mereltä käyvä tuuli tekivät valinnan helpoksi. Keittelin kahvia ja tutkin kämppää kumihanskat kädessä. Laitinen oli vakuuttanut minulle, ettei huoneistossa ollut kameroita eikä mikrofoneja, mutta en aivan täysillä uskonut siihen. Laitinenkaan ei tieninyt kaikkea, ja ulkomaalaisten kontaktien tapaamisista tässä huoneistossa varmaan haluttaisiin tallentaa ääntä ja kuvaa.

Laitinen palasi kahden tunnin kuluttua maalipurkin ja pensselin kanssa. Hänellä oli muovipussissa muutakin tarpeellista tavaraa: roudarinteippiä, tiskirättejä, isoja jätösäkkejä, käsisaha ja pullo kloriittia.

”Mitä helvettiä varten sinä toit käsisahan?” kysyin Laitiselta, vaikka aavistelinkin arvaavani syyn.

”Tietenkin siksi, että voimme tarvittaessa niin sanotusti

saattaa Andrein vähän näppärämpään pakkauskokoon”, Laitinen sanoi ja tyrkkäsi nikotiinipussinylähuulensa alle.

”No niinpä tietysti. Anna minullekin sitä nikotiinia. Keit-timessä on melko tuoretta kahvia. Ota siitä.”

Laitisen ryystettyä kahvinsa siirsimme sohvan pois seinänvierustalta ja aloimme hommiin. Ruiskin sinisestä muovipullosta seinälle ja lattialle kloriittia ja hankasin Andrein verta ja aivomassaa tiskirätillä. Laitisen mukaan kloriitti oli paras kaupasta saatava puhdistusaine näihin hommiin.

”Onko tämä kokemusperäistä tietoa?” kysyin.

”Sitäkin joo. En välttämättä itse ole ollut liipaisinta puristamassa. Yleensä jos Suomessa ammutaan ihmistä päähän, niin tekijä on lähes aina uhri itse.”

Annoimme seinän kuivua pesun jäljiltä vähän aikaa, ennen kuin Laitinen alkoi pensselöidä maalia seinään. Rajasimme maalattavan alueen teipillä, ja lopputulos oli yllättävän hyvä. Laitinen säteili tyytyväisyyttä.

”Se on jumalauta kuin Michelangelon pensselistä. Ei uskoisi, että meikäläinen on näin hyvä hommassa kuin hommassa.”

”Kuulehan maalarimestari, vilkaistaanpas Andreita välillä. Jos hän on jo jäykistynyt riittävästi, niin voitaisiin siirtyä vaiheeseen kaksi, eli Andrein poiskuljettamiseen.”

Parvekkeella oli aivan helvetin tuulista ja kylmää. Andrei ei kuitenkaan ollut ihan niin jäykässä kunnossa kuin odotimme.

”Näillä slaaveilla on sellaiset elintavat, että ei ihan hetkessä jäädytä. Verenkierrossa virtaa lähes puhdasta vodkaa,

muutama punasolu siellä täällä”, Laitinen analysoi, kun pääsimme takaisin sisälle lämpiämään.

”Minulle on vielä vähän epäselvää, mitä tapahtuu jatkossa. Mitä teemme Andrein kalmolle?” kysyin.

Laitinen katsoi minua savolaisittain silmäkulmastaan.

”Vai olisiko tässä parempi ihan perinteinen need to know-periaate? Eli ne tietävät, keiden tarvitsee.”

”Ehkä niin, mutta minäkin olen nyt sen verran syvällä tässä jutussa, että voidaan varmaan vetää yhdessä loppuun saakka, vai mitä?” ehdotin.

Laitinen mietti hetken, otti taskustaan savukerasian, leikkeli sillä vähän aikaa ja työnsi sen sitten huokaisten takaisin taskuunsa.

”Kun lähdetään kolmostietä pohjoiseen, niin jonkun matkaa Hämeenlinnan jälkeen käännytään yhdestä liittymästä länteen. Ajaa körötellään muutama kymmenen kilometriä pikkuteitä, kunnes tullaan turkistarhalle. Kuten tiedät, turkistarhoilla tehdään minkin- ja ketunruokaa tape-tuista ja nyljetyistä tarhan asukeista. Siellä on sellainen iso ja tehokas lihamylly. Tarhan omistaja saa pienen korvauksen verottomana, kun pitää suunsa kiinni. Lopun varmaan arvaat itsekin.”

”Sehän on näppärä järjestely. Pitkäänkin toiminut?”

Laitisen hailakan vetisiin silmiin syttyi muisteleva kiilto.

”Se alkoi kai joskus 1960-luvulla, nykyisen, nyt jo iäkkään omistajan isän aikoihin. Perimätiedon mukaan ensimmäinen asiakas oli Neuvostoliitosta maastorajan yli Vainikkalassa loikannut GRU:n majuri, joka putosi humalapäissään Helsingissä Supon edeltäjän Suopon kämpän parvekkeelta

– tai teki itsarin. Tai pudotettiin, sillä silloin oli vielä töissä sellaisia miehiä, jotka olivat sodan aikana tottuneet ratkaisemaan ongelmat tappamalla ja jotka eivät hirveästi tykänneet venäläisistä. No, majurin kuolema tietenkin pimitettiin, etteivät neukut vain voisi huokaista helpotuksesta. Vuodettiin tietoa, että majuri olisi jatkanut Atlantin taakse ja että hän olisi hyvin merkittävä tietolähde. Majurin ruumis tietenkin hävitettiin turkistarhalla.”

”Vähän samanlainen kuvio nytkin”, hymähdin.

Tähän Laitinen ei sanonut mitään. Vaihdoin aihetta.

”Niin, luuletko, että saataisiin Andrei-vainaa kuljetettua vielä tänä yönä pois?”

”Kello on nyt vartin yli kaksi, ja Andrei on vielä vähän liian pehmeässä kunnossa. Se on siinä ja siinä. Lehdenjakajat alkavat kohta olla liikkeellä. Pitäisi melkein toimia nyt heti.”

”Millainen auto sinulla on nyt alla?” kysyin.

”Köyhien Ihmisten Auto eli KIA, semmoinen pieni räppänä. Tämmöiselle salaiselle agentille sopiva, huomaamaton peli.”

Raavin päätäni.

”Jos se on sellainen pieni räppänä, niin mahtuuko Andrei sinne?”

”No eipä. Entäs sinun iso Audisi?” Laitinen kysyi.

”Sinne ei aleta tunkemaan sinun virantoimituksessa löytämiäsi ruumiita. Jos ei muuta keksitä, niin odotetaan ensi yötä, ja hommataan vaikka vuokrapaku.”

”Ihan hyvää pohdintaa”, Laitinen myönsi. ”Yleensä ei kannata kiirehtiä ja panikoida. Jos Niittymäki sanoi huolehtivansa siitä, että tänne ei kukaan tule kahteen vuoro-

kauteen, niin silloinhan meillä on aikaa. Antaa Andrein jäättyä rauhassa.”

”Entä riittääkö siinä lihamyllyssä potku, jos sinne heitetään sata kiloa jäätynyttä valkovenäläistä?”

”Kyllä riittää, on joskus jouduttu testaamaan.”

3

Laitinen sanoi jäävänsä pitämään vahtia huoneistoon. Minut hän patisti muutamaksi tunniksi kotiin lepäämään. Suunnitelma oli, että kävisin hakemassa Laitisen varaaman paketti-auton iltapäivällä ja yön tultua nostaisimme Andrein kyytiin ja veisimme hänet turkistarhalle tutustumaan lähemmin lihamyllyyn.

Sainkin nukuttua puolille päivin, ja yhdistetyn aamiaisen ja lounaan jälkeen kävin hakemassa vaatimattomasta vuokraamosta jo hieman elämää nähneen Fiat Ducaton. Laitisen mukaan Supo käytti mielellään tällaisia autoja, sillä ne olivat niin arkisia, että kukaan ei vaivautuisi katsomaan sellaista toista kertaa.

Kävin hakemassa noutopizzat ja kolat, ja Laitinen oli tyytyväinen, kun sai ilmaista ruokaa. Tammikuun alun päivä oli lyhyt, ja kolmen aikaan oli jo melkein täysi pimeys päällä.

”Odotellaan kaikessa rauhassa. Ihmiset alkavat linnoitautua koteihinsa kuuden seitsemän maissa. Sen jälkeen

katsotaan sopiva toimintaikkuna, kun on hiljainen hetki. Jos sopii, niin otan parin tunnin unet. Älä päästä ketään sisälle tai Andreita ulos. Niin, ja turha tässä on enää varoa, meidän DNA:tamme on täällä varmaan aivan tarpeeksi. Pyyhkäistään lähtiessämme vähän enimpää sormenjalkia pois.”

Laitinen vetäytyi makuuhuoneeseen unille. Odotellessani roikuin netissä ja keittelin kahvia. Kävin myös kokeilemassa Andrein olotilaa, ja hän vaikutti jo varsin pakastuneelta. Kurkotin parvekkeelta sen verran, että näin naapuriasuntojen parvekkeille. Vasemmanpuoleisessa paloivat valot, oikeanpuoleinen oli pimeänä.

Taisin itsekin nukahtaa, sillä havahduin porraskäytävästä kuuluvaan kolahdukseen. Kuuntelin muutaman minuutin, ja kuulin sitten oven sulkeutumisesta syntyvän naksahduksen. Ei vaaraa, joku kerroksessamme vain tuli kotiin ja todennäköisesti kuljetti polkupyörän kämppäänsä sisälle.

Laitinen tuli makuuhuoneesta naama unisena ja harva harmaantuva tukka pystyssä. Hän meni mitään puhumatta vessaan ja tuli sieltä muutaman minuutin kuluttua hiuksiaan ruotuun sukien.

”Voi helvetti, kyllä nyt ikä ja kilometrit tuntuvat ja näkyvätkin. Mitä muuten Andreille kuuluu?”

”Andrei alkaa olla sopivassa tilassa jatkokuljetusta ajatellen”, vastasin. ”Ajattelin hissin sijaan toista mahdollista tapaa saada Andrei pihalle: pudotetaan ruumis parvekkeelta. Siinä olisi kolattu lumikasa suoraan alapuolella. Nostetaan Andrei pystyyn, kallistetaan viittä vaille niin, ettei putoa. Toinen meistä menee alas ja tsekkaa, onko ympäristössä rauhallista. Jos on, niin parvekkeella olija pudottaa merkistä Andrein

alas. Sitten tämä tulee kipin kapin alas, ja kalmo nostetaan vieressä odottavaan pakuun. Miltä kuulostaisi?”

Laitinen muttristi suutaan ja hieraisi rahisevaa leukaansa.

”No joo, kyllä tuo voisi toimia hissiä paremmin. Ja pakun-kin saisi ihan viereen. Naapurit ovat hiljaisia hissukoita, eivät illan tullen juuri näytä nenäänsä kämpän ulkopuolella. Mutta kyllä joo. Eiköhän me perhana tehdä noin. Yksinkertainen on kaunista ja toimivaa. Kello on nyt melkein kuusi. Odotetaan vielä reilu tunti. Siivotaan samalla vähän paikkoja ja kääritään Andrei siihen päiväpeittoon roudarinteipin avulla. Muovikassista löytyy kertakäyttöhanskoja, keittiöpyyhkeitä ja toinen pullo kloriittia. Pannaan toimeksi.”

Puhdistimme pintoja ja kahvoja sen minkä pystyimme. Vedimme Andrei-vainaan päiväpeiton avulla mahdollisimman tiukkaan pakettiin. Keitimme vielä lähtökahvit ja valmistauduimme toimintaan.

Sovittiin, että Laitinen menisi alas ottamaan ruumista vastaan. Hän kävisi juuri ennen pudotusta hakemassa pakun hollille. Laitisella oli poliisin virkamerkki, ja siitä voisi olla apua, jos tilanne muuttuisi päärynänmuotoiseksi. Kun alhaalla olisi hiljaista, Laitinen heilauttaisi käsiään ja minä päästäisin Andrein lyhyelle lentomatkalle.

Ähräsimme Andrein yhdessä parvekkeen kaidetta vasten pystyyn. Laitinen poistui ulos sen suuremmitta seremonioita, ja minä jäin pitelemään ruumista pystyasennossa. Viima puri ilkeästi. Naapuriparvekkeilla oli onneksi yhä hiljaista. Kurkkasin alas ja näin Laitisen menevän kadulle ja peruuttavan pakun lähemmäksi. Hän ilmaantui auton hytistä, katsoi molempiin suuntiin, tuli parvekkeen alapuolelle ja

nosti kätensä ylös. Mikä helvetin merkki tämä oli? Laitisen piti heiluttaa käsiään, jos reitti oli vapaa. En siis pudottanut Andreita.

Lopulta Laitinen heilutti käsiään selvästi, ja minä kallistin ruumista niin, että se luiskahti kaiteen yli. Laitinen joutui ottamaan muutaman nopean askeleen kauemmas, jottei jäänyt kalmon alle. Siinä minulla olisikin ollut soppa, ajattelin. Andrei ja Laitinen samassa kasassa hengettöminä. Kiiruhdin kämpästä ulos, sammutin matkalla kaikki valot.

”Nätisti tuli Andrei alas. Liekö ihan laskuvarjojääkäri, kun oli niin siisti laskeutuminen. Meinas kyllä tulla niskaan, mutta onneksi ehdin väistää”, Laitinen puuskutti. ”Takaovet ovat auki. Pannaan kyytiin.”

Otin kiinni ruumiin pääpuolesta ja Laitinen jaloista. Paku oli perä meihin päin viiden metrin päässä, ja saimme vainajan kyytiin ilman ylimääräisiä kuvioita. Nousin kuljettajan paikalle ja peruutin pakun kadunvarteen. Samalla huomasin peileistä, että poliisin maija tuli hitaasti keskustasta päin.

”Laitinen, maija tulossa.”

”Ei paniikkia, pidä moottori käynnissä. Tarvittaessa näytän virkamerkkiä ja sanon, että tässä on Supon harjoitus menossa.”

Maija tuli vakaasti kohti, sitten se oli sivullamme. Molemmat kyydissä olevat konstaapelit vilkaisivat meitä, mutta maija jatkoi tasaisesti matkaansa.

”Sinne menivät haalaripukuiset”, Laitinen sanoi. ”Mutta katsopas, kuka sieltä tulee. Näetkö, tuo jalkakäytävää pitkin kohti tuleva hahmo?”

Pienehkö mies käveli omalaatuisella tyyllillä pakuamme

kohti. Näytti jotenkin siltä, että askelluksen rytmi oli kadoksissa. Hän ohitti automme ja jatkoi matkaansa.

”Tuo oli Braun-Kähkönen. Helsingin alamaailman vanha tekijämies. Ei mikään neropatti, mutta ansiokkaasti elättänyt itsensä pikkurikollisuudella kymmeniä vuosia.”

”Onko tämä Braun-Kähkönen ihan oikea sukunimi?” kysyin.

”Kähkönen on. Braun tuli myöhemmin. Braun tuli siitä, kun Kähkönen murtautui kaverinsa Pykälistön kanssa Jollaksen suunnassa omakotitaloon. Pykälistö ei sitten ole juristi tai muutenkaan lainoppinut, vaikka sukunimi saattaisi viitata siihen. Mutta asiaan. Oliko talon emännältä jäänyt jotenkin hommat kesken, mutta keittiön pöydällä oli ollut sauvasekoitin. Ja sauvasekoittimessa runsaasti kermavaahtoa. No, Kähkönen on ollut aina makean ystävä eikä malttanut olla nuolaisematta kermavaahtoa sauvasekoittimen päästä. Sauvasekoitin saattoi olla Kähkösenlelle tuntematon laite, sillä hän ei tietävästi ollut mikään kokkaamisen harrastaja. Tietenkin kävi niin, että Kähkönen painoi samalla katkaisinta, ja sekoitin pörähti täysille kierroksille. Ja Kähkösen kieli oli vähän väärässä paikassa. Verta ja Kähkösen kielenkappaleita roiskui keittiön seinille, ja pojat joutuivat keskeyttämään keikan. Tästä jäi Kähkösenlelle puhevika, hän vähän sössöttää. Jäi myös tämä lisänimi. Sen sauvasekoittimen merkki oli tietenkin Braun.”

Istuin hetken hiljaa Laitisen tarinasta vaikuttuneena. Laitinen sytytti tupakan ja alkoi nousta pois autosta.

”Odota tässä, turha alkaa kääntelemään. Tuossa ihan nurkan takana on Ärrä. Käyn hakemassa vähän evästä ja tupakkaa matkalle.”

Laitinen laskeutui alas pakusta ja lähti kioskille. Seurasin häntä peileistä, kunnes hän kääntyi risteyksestä oikealle ja katosi näkyvistä. Haukottelin, kaivoin taskusta Laitiselta saamani nuuskapurkin ja tyrkkäsin nuuskapussin ylähuulen alle. Tänä yönä saattaisi mennä piristeitä paljonkin, ajattelin, kun odottelin Laitista.

Varttitunti meni, eikä Laitista näkynyt. Aloin pikkuhiljaa huolestua. Vai oliko kioskillä sen verran jonoa, että aikaa tuhraantui näinkin paljon. Annoin Laitiselle vielä viisi minuuttia. Jos miestä ei alkaisi näkyä siihen mennessä, lähtisin kioskille etsimään.

Viisi minuuttia meni. Tein u-käännöksen ja jatkoin risteyksestä oikealle. Kioski olikin jo ihan siinä. Sammutin auton ja lukitsin ovet huolellisesti. Kävin vielä erikseen kokeilemassa tavaraosaston ovet ja menin kioskiin. Siellä oli vain yksi nuhruinen hahmo pelaamassa hedelmäpeliä. Laitista ei näkynyt missään. Kävelin myyjän luo.

”Iltaa. Onkohan täällä ihan äsken käynyt sellainen vajaa kuusikymppinen herrasmies, iso kaveri? Vaalea tukka, pitkäkö ruskea takki eikä hattua? Meidän piti äsken tavata täällä, mutta miestä ei näy missään.”

Myyjä, viisikymppinen virkeän näköinen rouva, rypisti otsaansa ja mietti.

”Ei kyllä ole viimeiseen tuntiin sellaista herraa näkynyt. Hiljaista on ollut, muistaisin kyllä.”

”Kiitos paljon. Varmaan tässä on käynyt jokin väärinkäsitys.”

Poistuin kioskista pakuun. Mitä helvettiä oikein oli tapahtunut? Laitinen oli osoittautunut luotettavaksi kumppaniksi vuosien varrella. Hän olisi soittanut, jos olisi pystynyt. Soitin Laitiselle, vastaukseksi sain *numero, johon yrititte soittaa, ei juuri nyt ole käytössä*. Lähetin viestin, jossa pyysin häntä soittamaan.

Päätin odottaa vielä puoli tuntia. Pidempään en uskaltaisi olla täällä parkissa, jos majja sattuisi palaamaan näille kulmille. Konstaapelit saattaisivat kiinnostua, jos sama paku pyörisi samoissa maisemissa pidemmän aikaa.

Puoli tuntia kului hitaasti. Ei minkäänlaista havaintoa Laitisesta. Tilanne oli vähemmän hauska. Minä ja Andrei olimme nyt keskenämme.

4

Koska muutakaan en voinut, päätin pysyä näillä kulmilla niin kauan, että keksisin jotakin. Onneksi poliisiauto ei enää ajanut toista kertaa näillä hoodeilla, ja pakuni tuskin kiinnosti ketään muuta. Jäin parkkiin pienen matkan päähän talosta, jossa Supon kämppä sijaitsi. Näin sieltä ovelle sekä ikkunoihin.

Odotellessani pohdin toimintavaihtoehtoja. Olisiko minun yritettävä löytää se pirkanmaalainen turkistarha? Ei ehkä ollut järkevää mennä turkistarhaajien ovelle kyselymään, että hyvää iltaa, teidänpökö tarhanne silppusi myös ihmisten ruumiita.

Vai pitäisikö minun yrittää hävittää kalmo muuten? Näin pakkastalven keskellä ruumiin hävittäminen ei olisi helppoa. Maa oli roudassa, järvet ja meri jäässä. Ehkä jokin virtaava salmi saattoi olla sulana, ja hyvällä tuurilla salmen saattoi ylittää silta, jolta ruumiin voisi pudottaa veteen. Liian epävarmaa, ja vaatisi paikkojen tiedustelua. Olisi hyvä

olla kaveri mukana sellaisissa toiminnoissa, ja minä olin nyt yksin.

Sitten mieleeni juolahti idea. Lentoaseman parkki. Ajaisin pakun parkkiin ja jättäisin sen kylmän viileästi sinne. Se tarjoaisi myös peliaikaa, jos vaikka Laitinen materiaalistuisi takaisin tähän todellisuuteen ja jatkaisimme Andrein tomumajan hävittämistä alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Jos Laitista ei kuuluisi, paku saisi olla siellä vaikka maailman tappiin saakka. Ehkä joskus kesällä siihen kiinnitettäisiin huomiota, kun haju kielisi, että pakussa oli jotakin pilaantunutta. No jaa, muistin sitten, että olin vuokrannut pakun omalla nimelläni – vuokraustilanteissa otetaan ajokortista valokopio, enkä ollut älynnyt käyttää kassakaapissa pitämiäni väärennettyjä henkilöpapereita. Väärennetty passi ja ajokortti oli tosin myönnetty Viron kansalaiselle Andrus Pyville, ja huonolla tuurilla autovuokraamossa olisi ollut virolainen virkailija. Käry olisi käynyt heti, kun virolainen olisi alkanut puhutella muka maanmiestään äidinkielellään.

Entäpä eläintuhkaamot? Jos hevosiaakin tuhkattiin, niin kai tuollainen 100-kiloinen valkovenäläinen tiedustelu-upseerikin hoituisi? Kävin nopeasti googlettamassa, ja eläintuhkaamoita oli näköjään varsin tiheässä, etenkin täällä etelässä. Ongelma oli tässäkin se, että en voinut mennä setelinipun kanssa tuhkaamon ovelle koputtelemaan, ”hyvää iltaa, saatte kymppitonnin, jos tuhkaatte mukanani olevan... kotieläimen”. Pitäisi olla ennakkotieto, kuka olisi valmis tienaamaan hiukan ylimääräistä eikä olisi liian tarkka, mitä sinne uuniin laitettaisiin. Muuten kävisi taas käry.

Ajatustyötä tehdessäni puolituntinen oli kulunut nopeasti. Minun oli häivyttävä ja keksittävä jotakin parempaa. Mutta minne laittaisin pakun? Enhän voisi istua koko ajan tässä väsyneessä kopperossa?

En keksinyt nyt muuta kuin ajaa auton lentoasemalle parkkiin. Muistin, että Helsinki-Vantaan nelosparkki oli ulkoparkki, joten siellä ei olisi ajoneuvon korkeuden puolesta rajoitteita, ja sinne pääsisin myös pakettiautolla, toisin kuin katettuihin parkkitiloihin.

Sanoista tekoihin. Olin päässyt Mannerheimintielle, kun puhelimeni hälytti. Ehdin hetken jo riemuista, että se olisi Laitinen. Mutta eipä ollut. Se oli vaimoni Irina.

5

Olimme olleet Irinan kanssa asumuserossa useita kuu-kausia. Irina oli ihana nainen, mutta samalla myös hyvin kipakka ja määrätietoinen ihminen, eikä hän tykännyt siitä, että jouduin jatkuvasti erilaisiin ikäviin tilanteisiin – vaikka nämä ikävät tilanteet olivat lähes aina johtuneet hänen isä-vainaansa, ukrainalais-venäläisoligarkki Alekseinin tekemisistä. Ehkä tyttären oli vaikea myöntää itselleen, että isä oli ollut vaarallinen mulkku, joka oli yrittänyt tappaa minutkin, tyttärensä aviomiehen. Rakastin edelleen Irinaa, mutta asumuseromme oli paljastanut sen, että pystyin elämään myös ilman häntä.

Huokaisin syvään. Tämä oli hankalin mahdollinen ajankohta keskustella Irinan kanssa: jäänyt ruumis auton tavaratilassa keskellä Helsinkiä. Huokaisin toisen kerran, ja koska en tiennyt, missä mennään, vastasin neutraalilla äänensävyllä.

”Hei, Irina.”

”No hei, kulta! Mitä kuuluu?”

Irina kuulosti jotenkin erilaiselta, hyväntuuliselta. Viimeinen vuosi parisuhteessamme oli ollut enemmän tai vähemmän pelkkää riitelyä.

”Hienoa, että soitit. Mitäpä tänne talviseen Helsinkiin kuuluu, pimeää ja kylmää.”

”Hyvä mies, miksi et sitten suuntaa jonnekin lämpimään? Mikä sinua siellä pitelee?” Irinan nauroi niin kuin vain hän osasi nauraa, ei kikattamalla, vaan jotenkin matalalla sävyllä. Se tuntui vatsanpohjassani saakka.

”Tiedäthän sinä meidät suomalaiset, nautimme tästä jotenkin masokistisella tavalla. Voimme synkistellä kaikessa rauhassa, juoda viinaa ja puukottaa kanssaeläjiämme.”

Irina nauroi taas, mutta palasi nopeasti viralliseen moodiin.

”Kuule Janne. Olen Helsingin lentoasemalla odottamassa matkatavaroitani. Olen jo jonkin aikaa ikävöinyt sinua ja tänään panin toimeksi. Ilmoitan tästä sinulle näinkin nopealla aikataululla, koska olin jotenkin epävarma tunteistani ja pelkäsin, että sinulla olisi joku toinen. Onko sinulla jo joku toinen? Sano se suoraan, en minä kuole.”

”Irina, ei ole ketään toista”, sanoin lämpimästi, ja samaan aikaan toinen aivopuoliskoni työskenteli kuumeisesti sen tiedon kimpussa, että tavallaan minulla oli toinen, eli ruumiisautoni takatilassa. Ja miksi minä hölmö olin mennyt sanomaan, että olin Helsingissä? Olisin vaikka sanonut, että olin Laitisen kanssa saunomassa Laitisen kotimaisemissa syvimessä Savossa, Tervon pitäjässä. Olisin saanut pelattua aikaa, ehkä löytänyt Laitisen ja onnistunut hävittämään ruumiin tavalla tai toisella.

”Huh, kiitos kulta. Kylläpä helpotti”, Irina sanoi hieman värisävällä äänellä. ”Kun nyt olet Helsingissä, niin voisitko tulla hakemaan minut täältä? En uskalla hypätä ihan tavaliseen taksiin. Odotan sinua terminaalissa. Soita, kun olet täällä. Tule pian.”

Irina oli niin varakas, että hän ei oikein voinut ottaa normaalia taksia. Kaappausvaara oli oikeasti olemassa, ja myös siksi, että venäläisillä oli kanssamme kana kynimättä. Olin itse opettanut Irinalle muutamia turvallisuuden perusasioita, ja niitä ohjeita hän näytti edelleen noudattavan.

”Älä vielä sulje”, ehdin sanoa Irinalle. ”Minulla on yhden kaverin muuttokuorma vuokratussa pakettiautossa, auttelen häntä muutossa. Menee vähän aikaa, ennen kuin pääsen hakemaan sinut.”

”Vai niin”, Irinan äänensävy oli jäähtynyt huomattavasti siitä, mitä se oli puhelun alussa. ”No, minä odotan täällä. Tulet sitten kun tulet.” Irina lopetti puhelun. Näköjään miljardöörivainajan tytär odotti saavansa nopeampaa palvelua.

Mutta kuinka noutaisin Irinan. Helveti, minulla oli tämä paku allani, ja tavaratilassa jäänyt ruumis. Minun pitäisi varmaan jättää paku johonkin parkkiin, ottaa Audi alleni ja lähteä hakemaan Irina.

Ennen kuin sain ajatusketjun päätökseen, puhelin soi taas. Kirosin. Se oli tuntematon numero. Olin jo jättämässä vastaamatta, mutta lopulta kuitenkin painoin vihreää.

”Niin?”

Kuulin huohotusta ja syvältä keuhkoista lähtevän yskäisyn.